

GERICHTE CALL GEDEELD GEBRUIK

Campagnebeeld in opmaak

Vlaanderen Circulair/OVAM nodigt partnerschappen van lokale overheden, ondernemingen, onderzoeksinstituten en organisaties uit om **experimenteer-, demonstratie- en disseminatieprojecten** in te dienen om gedeeld gebruik te stimuleren voor een circulaire economie.

Inhoud

1 Situering	2
1.1 De transitie naar een circulaire economie	2
1.2 Belang van gedeeld gebruik voor een circulaire economie	3
Green Deal Huren en Delen	3
Beleidsnota/Regeerakkoord Vlaamse Regering.....	4
CE monitor: Hoe ver staat de circulaire economie in Vlaanderen en hoe snel boekt ze vooruitgang?	4
3 versnellende praktijken volgens Center for Service Intelligence.....	5
2 Gerichte Call Gedeeld Gebruik.....	5
2.1 Doel van de call	5
2.2 Focus van de call	6
2.3 Voor wie?	7
2.4 Indiening en looptijd	7
2.5 Wat zijn de vereiste kenmerken van een subsidiabel project?	7
2.6 Projectfinanciering	9
2.7 Publieke communicatie	10
3 Kosten- en financieringsmodel.....	10
3.1 Personeelskosten	10
3.2 Onderaanneming.....	11
3.3 Werkingskosten.....	11
3.4 Investeringskosten	11

4 Selectie en Evaluatie	11
4.1 Selectiecommissie	11
4.2 Stap 1: Ontvankelijkheidscriteria	12
4.2.1 De grens inzake staatssteun is nog niet overschreden	12
4.2.2 Er is bereidheid tot het delen van de resultaten en opgedane kennis	12
4.2.3 De formele kenmerken zijn vervuld	12
4.3 Stap 2: Evaluatiecriteria	13
4.4 Stap 3: Beslissing minister	13
5 Uitvoering, verloop en opvolging van de geselecteerde projecten	14
5.1 Inhoudelijke Opvolging	14
5.2 Uitbetaling	14
5.3 Wijzigingen	14
5.4 Tussentijdse interacties	15
5.5 Rapportering	15
5.5.1 Tussentijdse rapportering	15
5.5.2 Eindrapportering	15
6 Communicatie, publicatie en logo	16
7 Overzicht van de documenten	17

1 Situering

1.1 De transitie naar een circulaire economie

De Vlaams Minister bevoegd voor Omgeving kent in 2025 subsidies toe aan (partnerschappen van) lokale overheden, ondernemingen, onderzoeksinstellingen, organisaties met het oog op proefprojecten in het kader van de transitie naar een circulaire economie. Dit voor een totaalbedrag van 2 miljoen euro, ten laste van de begroting van het Minafonds.

Deze subsidies maken deel uit van de transitie naar een circulaire economie, één van de 7 prioritaire thema's van de langetermijnvisie 'Visie 2050' van de Vlaamse Regering.

De transitie naar een circulaire economie kan alleen maar slagen door, vertrekkend vanuit Visie 2050, een sterke gezamenlijke ambitie te ontwikkelen op langere termijn en dat vervolgens resultaatgericht in te vullen met concrete acties en initiatieven op het terrein. Deze acties en initiatieven komen uit de diverse partnerschappen, maar kunnen ook experimenten zijn die lopen en opvolging verdienen omdat ze de transitie vooruithelpen. Experimenteren, doen (durven en durven falen), opvolgen en leren, opschalen en verankeren zijn de basis van transitie management. Via diverse experimenten kunnen we uiteindelijk systemische veranderingen ingang doen vinden. Transitie is een traject van voortschrijdend inzicht, waarop verder gebouwd kan worden en verder geëxploreerd kan worden.

Doordacht inzetten op een circulaire economie verlaagt de druk op milieu en klimaat. Het biedt kansen aan bedrijven en zorgt ervoor dat de EU als economische regio minder afhankelijk wordt van buitenlandse grondstoffen. Vlaanderen beschikt amper over eigen grondstoffen en is hierdoor sterk afhankelijk van de invoer van grondstoffen die op termijn zeldzamer en duurder zullen worden. De Vlaamse Regering wil van Vlaanderen een **circulaire koploper** maken in Europa. Dat wil ze doen door in circulaire **innovatie** te investeren, onze **materiaalvoetafdruk** te ontkoppelen van de economische groei en deze voetafdruk met **30% te verminderen** (ten opzichte van 2010) tegen 2030. Het is de Vlaamse regering menens met de ambitie. Daarom investeert Vlaanderen in het **ambitieuw partnerschap** Vlaanderen Circulair, waar partners uit de financiële wereld, social profit, onderzoeksinstituten, bedrijfsleven en overheden écht werk maken van die circulaire transitie. In de stuurgroep engageren 20 kernpartners zich om met gecoördineerde acties vandaag het verschil te maken voor morgen. Dit samenwerkingsmodel is uniek in Europa.

Meer informatie over circulaire economie vind je op de [website](#) van Vlaanderen Circulair. Bekijk zeker eens onze [doenersdatabank](#) met tal van inspirerende voorbeelden uit de praktijk!

1.2 Belang van gedeeld gebruik voor een circulaire economie

Green Deal Huren en Delen

Huren en delen zit in het hart van de circulaire economie. Verhuurbedrijven en de deeleconomie kunnen de transitie naar de circulaire economie een enorme duw geven. In 2022 startte daarom de Green Deal Huren en Delen op, een initiatief van Wij delen en Vlaanderen Circulair.

De Green Deal Huren en Delen wil van huren en delen de norm maken door de huur- en deelmarkt te versterken, verduurzamen en verenigen. +100 bedrijven en organisaties actief in de huur- en deelmarkt, verenigen zich om de shift naar gedeeld gebruik van producten te realiseren.

De Green Deal Huren en Delen is gebaseerd op vier krachtige pijlers – open netwerken, trajecten en workshops voor deelnemers, onderzoek én samenwerking met beleidsmakers. Door middel van deze geïntegreerde aanpak wordt niet alleen kennis gedeeld maar ook actief gewerkt aan innovatie, beleidsvorming en de concrete implementatie van circulaire bedrijfsmodellen. **De eerste twee jaar lag de focus vooral op het zoeken naar de knelpunten en opportuniteiten, waar er nu de nood is om concrete projecten op te zetten die de huur- en deeleconomie in Vlaanderen versnellen en verbreden.**

De volgende 107 organisaties zijn aangemeld als deelnemer aan deze green deal: 12 Burgerinitiatieven; 15 deelplatforms; 8 Dienstverleners; 8 Kennisinstellingen; 18 Middenveldorganisaties; 4 Overheidsorganisaties; 12 Productiebedrijven; 4 Retailers en 25 Verhuurbedrijven.

Waarom een green deal huren en delen?

5 redenen om in te zetten op huren en delen

We leven in een samenleving waar veel producten zoals bouw- en klusgereedschap, reis- en feestartikelen, ... een **lage gebruiksgraad** hebben. Bedrijven die huren en delen mogelijk maken, hebben hierdoor het potentieel om tegelijk economische en circulaire waarde te genereren.

Dit potentieel wordt op dit moment nog onvoldoende benut omwille van het feit dat huur- en deelbedrijven **onvoldoende gebruikers** aantrekken. Daarenboven vereist het mogelijk maken van huren en delen aan de aanbodzijde een proces van **servitatisatie en digitalisatie**.

Met deze Green Deal willen we **initiatief** nemen, **concrete trajecten** opzetten en in de markt lanceren en een algemene **beweging** op gang brengen die van huren en delen de norm maakt en afstand neemt van een lineaire economie waar 'kopen' centraal staat.

1 Gedeeld gebruik leidt tot optimaal materiaalgebruik en dus **economische en ecologische winsten**. deel te nemen aan minstens 3 evenementen per jaar;

2 De **huurmarkt groeit** in andere Europese landen veel sterker dan in (nochtans verstedelijkt!) België.

3 **Digitalisering** verlaagt de transactiekosten voor lenen en delen enorm: window of opportunity.

4 Huren en delen leidt tot **lokale en sociale jobcreatie** en stimuleert een hersteleconomie.

5 Een huur- en deelstrategie maakt ons potentieel **minder afhankelijk** van buitenlandse **import**.

Gerapporteerde knelpunten uit deze green deal:

- Het huur- en deelaanbod is onvoldoende uitgebouwd: voor heel wat producten is er geen of onvoldoende huur-of deelaanbod.
- Huren en delen is ongekend als alternatief voor kopen: zowel particulieren, bedrijven, organisaties als overheden kennen het aanbod onvoldoende en gaan er ook niet naar op zoek. Dit is mogelijk voor een groot deel te wijten aan de perceptie dat huren en delen complex, duur en tijdsintensief is.
- Huren en delen vergen een mentale en gedragsmatige shift van bezit naar gebruik.

<https://hurendelen.be/huren-en-delen-waar-voor-je-geld/>

[3 manieren om slimmer te huren en delen – Huren Delen](#)

Beleidsnota/Regeerakkoord Vlaamse Regering

In het regeerakkoord wordt de deeleconomie expliciet vermeld:

“We bevorderen ecodesign, de deeleconomie en materialenbeheer om de levensduur van producten te maximaliseren en afval te minimaliseren”. (RA, p 52) En verder: “Via Vlaanderen Circulair ondersteunen we initiatieven rond deelgoederen. Via het stimuleren van de sociale circulaire economie zorgen we voor sociale tewerkstelling die een bijdrage levert aan het milieu. We ondersteunen verder de werking van kringloopcentra”.

(RA, p82)

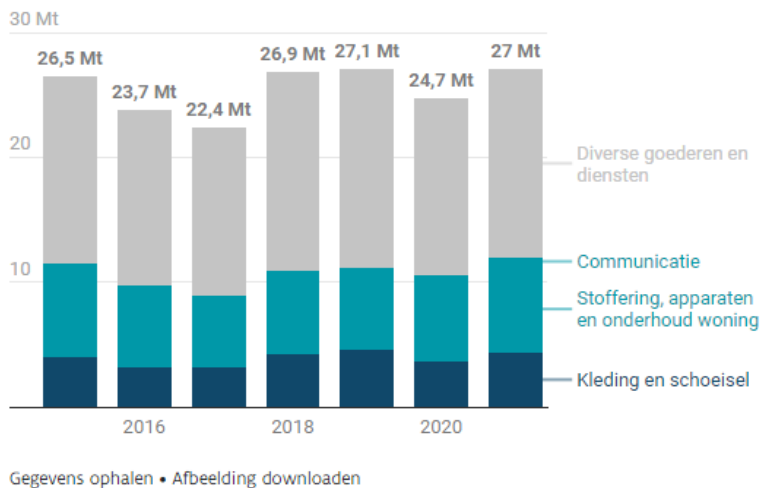
CE monitor: Hoe ver staat de circulaire economie in Vlaanderen en hoe snel boekt ze vooruitgang?

Om te weten of we op de goede weg zijn, hebben we data nodig. Daarom publiceert het CE Center de Monitor Circulaire Economien de CE monitor.

De materialenvoetafdruk beschrijft de grondstoffen die direct én indirect, via de voorketens in binnen- en buitenland, nodig zijn voor de finale consumptie binnen het domein consumentengoederen.

De totale voetafdruk schommelt sterk doorheen de jaren; per capita schommelt de waarde rond 4 ton per capita

Materialenvoetafdruk van consumentengoederen

Het beeld dat deze cijfers oproepen ligt in het verlengde van de analyse die in 2021 bij de lancering van de [monitor](#) gemaakt werd: het materiaalverbruik blijft stijgen in Vlaanderen. Deze cijfers bevestigen de analyse die bij de lancering van de monitor in 2021 werd gemaakt: het materiaalverbruik in Vlaanderen blijft toenemen. De Vlaamse Overheid heeft een overkoepelende doelstelling aangenomen voor de totale materialenvoetafdruk: deze moet in 2030 met 30% verminderd zijn en in 2050 met 75%. Om deze ambitie te realiseren, zijn andere consumptie- en businessmodellen nodig.

3 versnellende praktijken volgens Center for Service Intelligence

Volgens onderzoek van de Universiteit Gent, situeren de uitdagingen voor circulaire ondernemers zich vooral op het niveau van hun ecosysteem, organisatie en aanbod. Vanuit *case study* onderzoek in de Green Deal Huren en Delen, onderscheiden ze drie praktijken die de circulaire transitie kunnen helpen versnellen:

1. Het ontwikkelen van een **ecosysteem**: Bepaal en veranker de rol, verantwoordelijkheid en betrokkenheid van verschillende actoren, zoals gebruikers, medewerkers, overheid, partnerorganisaties en anderen;
2. Het verhogen van de **toegankelijkheid**: Bepaal hoe je het gebruik van de circulaire diensten zo gemakkelijk mogelijk kan maken;
3. Investeren in **kwaliteit**: Bepaal hoe je actoren kan overtuigen om gebruik te maken van de circulaire dienst en hoe je je onderscheidt van andere spelers in de markt.

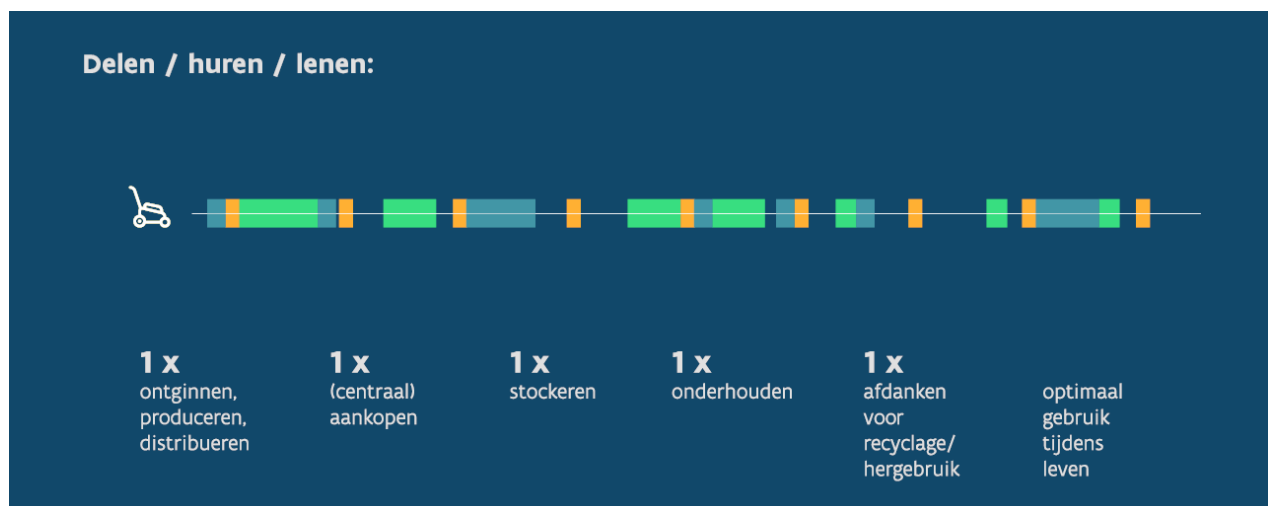
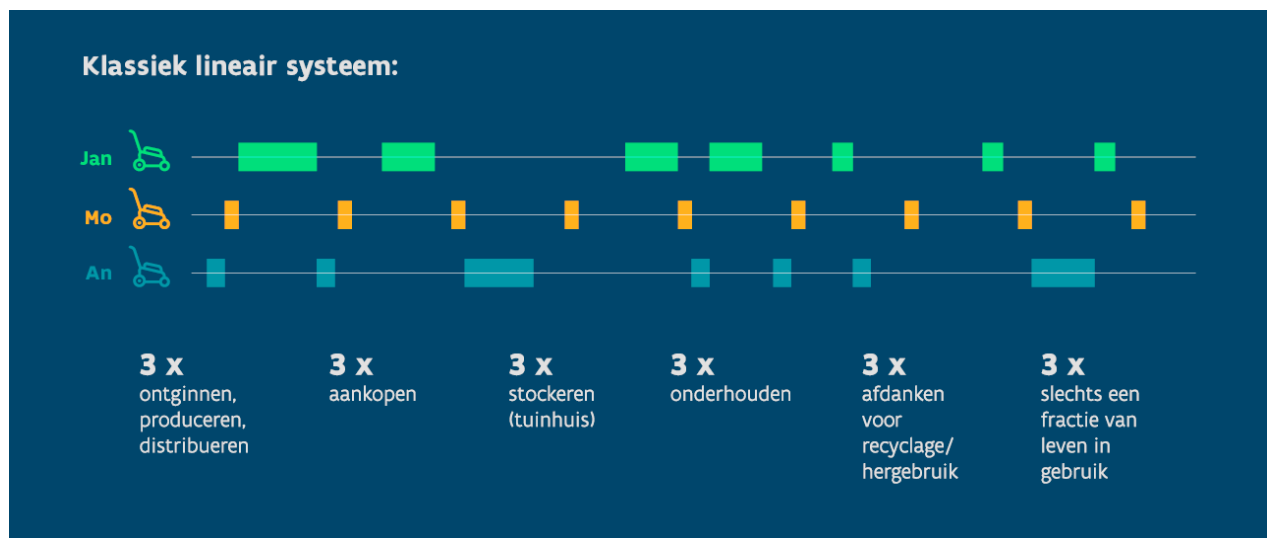
2 Gerichte Call Gedeeld Gebruik

2.1 Doel van de call

Met deze call wil Vlaanderen Circulair bedrijven en organisaties in Vlaanderen ondersteunen bij experimentele projecten binnen de huur- en deeleconomie die bijdragen tot levensduurverlenging en vermindering van materialenverlies.

Eenzijds om een opschaling en versnelling te faciliteren en anderzijds om nieuwe initiatieven een duw in de rug te geven. Uit voorgaande blijkt dat de markt nog gestimuleerd en potentieel uitgebreid kan worden.

Huren en delen van materialen is één van de strategieën om materiaalverbruik te reduceren. De deeleconomie met de bedrijven daarin actief kunnen de transitie naar de circulaire economie een enorme duw geven.

2.2 Focus van de call

De shift van bezit naar gebruik is een systemische uitdaging, die een integrale aanpak vereist. Het is met andere woorden een oproep tot samenwerking en ketenaanpak om te komen tot een (mind)shift voor gedeeld gebruik. Deze shift moet bijdragen aan het verminderen van de materiaalvoetafdruk.

Deze call richt zich op experimenteer-, demonstratie- en disseminatie projecten die een **wisselend-** en dus gedeeld gebruik van **fysieke producten** door **wisselende** gebruikers in de markt zetten. Of bestaande systemen zullen verbeteren, opschalen, gebruikstoegankelijker maken, en/of betaalbaar(der) maken. Dit kan zowel B2C als B2B zijn.

2.3 Voor wie?

Deze call richt zich op **partnerschappen** van organisaties en bedrijven uit de maatschappelijke vijfhoek (kenniswereld, de financiële sector, het bedrijfsleven, overheden en het maatschappelijk middenveld om samenwerking binnen een waardenketen mogelijk te maken.

De oproep wordt breed verspreid in het partnerschap van Vlaanderen Circulair en is niet beperkt tot de deelnemers van de Green Deal.

Het partnerschap moet bestaan uit minstens 2 organisaties/bedrijven. De activiteiten binnen 1 bedrijf vallen niet onder deze subsidie-oproep, hiervoor wordt verwezen naar het instrumentarium van VLAIO. De call financiert projecten met een maatschappelijke meerwaarde, waarvan de resultaten gedeeld zullen worden in de brede community en een multiplicator effect kunnen hebben op de uitrol van circulaire principes. Op deze manier wil Vlaanderen Circulair de transitie naar een circulaire maatschappij versnellen.

2.4 Indiening en looptijd

De uiterste datum voor indiening is **XXX**. Indienen van het projectvoorstel kan enkel via **deze link**.

Voor ondersteuning bij het vormgeven van uw projectvoorstel, kan u contact opnemen met de Bedrijfsadviseurs Circulaire Economie van VLAIO Team Bedrijfstrajecten (via deze [link](#) of circulair.tb@vlaio.be). Zij kunnen ondersteuning bieden vóór de indiening van het projectvoorstel, als er vragen zijn m.b.t. de vormgeving van het partnerschap en het inhoudelijke deel van het project.

De goedgekeurde projecten moeten starten vóór 31 december 2025 en mogen maximaal 24 maanden duren. Het gesubsidieerde project kan deel uitmaken van een ruimer project, dat langer loopt.

2.5 Wat zijn de vereiste kenmerken van een subsidiabel project?

Algemene kenmerken

- Het ingediende project voldoet aan het gestelde doel en de gestelde focus;
- Het project wordt ingediend door een partnerschap, bestaande uit 2 of meer partijen die een concrete bijdrage willen leveren aan het stimuleren van gedeeld gebruik voor een circulaire economie;
- Het ingediende project is een experimenteer-, demonstratie- en disseminatieproject.
- Het project moet een bijdrage leveren aan de doelstelling om de materiaalvoetafdruk te verminderen door in te zetten op levensduurverlenging en/of minder materialenverlies doorheen de volledige waardenketen;
- Het project moet maatschappelijk relevant zijn en kaderen binnen de klimaatdoelstellingen;

- Er moet gestreefd worden naar een kwaliteitsvol, robuust product, dat onderhouden kan worden, herstelbaar is, zodat een maximale levensduur in functie van het intensief gebruik gegarandeerd wordt;
- Het project heeft een businessplan voor ogen om het in de markt te zetten, te realiseren of op te schalen en dit uit te testen met enkele testcases;
- Het project houdt rekening met mogelijke knelpunten zoals; verzekering, waarborgen, (reverse) logistiek en andere;
- Het project werkt aan de ontwikkeling van een plan om (extra) gebruikers aan te trekken en zoekt oplossingen om gebruiks-drempels te verkleinen voor de verschillende doelgroepen;
- De focus van het project ligt op gebruiksgemak en toegankelijkheid (o.a. betaalbaarheid); zodat diverse doelgroepen bereikt worden;
- Het project voorziet een plan voor de verderzetting na afloop van de subsidieperiode;
- Het inschakelen en betrekken van sociale economie is een pluspunt.

Wat komt niet in aanmerking?

Zit niet in de scope van deze oproep:

- Delen van energie(-oplossingen) bv. uitwisselen van zonne-energie
- Delen van diensten (bv. klusjesdienst)
- Leasing (continu gebruik, geen meerdere gebruikers)
- Hergebruik van verpakkingen (bv. retoursystemen van verpakkingen)
- Enkel een communicatiecampagne-
- Projecten met als hoofddoelstelling fundamenteel onderzoek en/of puur productontwikkeling
- Uitsluitende investeringsaanvragen.

Criteria

Innovatie

- Hoe draagt het project bij tot een innovatie op het niveau van het ontwerpen voor circulaire producten of verdienmodellen voor gedeeld gebruik?
- Welke innovatie kan een sterke impact hebben op producten en diensten voor gedeeld gebruik?
- Welke (systemische) knelpunten worden aangepakt?
- Is het project innovatief op het vlak van samenwerking, logistiek, communicatie, ondernemen of beleid?

Economische-, sociale- en maatschappelijke relevantie, impact en opschaalbaarheid

- Zal dit innovatieve concept op grotere schaal kunnen ingevoerd worden?
- Heeft het project ook een sociale meerwaarde, zodat elke Vlaamse burger toegang heeft tot het gedeeld gebruik van (circulaire) producten?
- Wat is de duurzaamheid (in het kader van de [5 P's](#)) van de innovatie op korte en lange termijn?
- Wat is de impact van de innovatie op het materiaalverbruik? (hoeveelheden, milieu-impact, euro's). We verwachten hier geen volledige LCA-studies.
- Welke indicatoren zullen gebruikt worden voor de opvolging van het project en de impact ervan?

Relevante partnersamenwerking

- Bestaat het partnerschap uit 2 of meer partijen?
- Is er samenwerking in en over de keten heen?
- Gaat het partnerschap voorbij de bedrijfspoort en de eigen comfortzone?
- Worden er verschillende complementaire partijen uit de keten en de maatschappelijke vijfhoek (overheid, industrie & ondernemings, lokaal & middenveld, kennis en finance) betrokken?
- Biedt de wisselwerking en de ervaring binnen het partnerschap voldoende garantie tot een succesvolle uitrol?
- Is er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen de partners?

Leer-, demonstratie- en disseminatiewaarde

- Is de disseminatie een belangrijke en doorlopende opdracht in het project, om de kennis en ervaringen te verspreiden en te delen via diverse kanalen?
- Wat is de voorbeeldwaarde (voor andere markten, productgroepen, ...) voor wat betreft de impact van het project op de circulariteit van producten en diensten?
- Wordt er voldoende aandacht besteed aan het capteren en verspreiden van leerlessen?
- Welke goede praktijken kunnen gedeeld worden? En via welke kanalen wordt dit voorzien?

Projectaanpak

Maak een duidelijk plan van aanpak op voor het project:

- Beschrijf een duidelijk uitgewerkte planning, met een opsplitsing in **werkpakketten**.
- Per werkpakket wordt de planning en te verwachten **output** uitgewerkt.
- Per werkpakket blijkt duidelijk welke **rollen en engagementen** er opgenomen worden door welke partners.
- Per werkpakket dient een realistische **budgetraming** opgesteld te worden, die opgesplitst is naar aard van de kost en naar individuele bijdrage van de partners.

Projectbegroting

De budgetraming is realistisch voor de uitvoering van de vooropgestelde werkpakketten en heeft betrekking op de uitvoering van de circulaire innovatie. De ingebrachte kosten en voorziene budgetten zijn marktconform en in verhouding tot wat opgeleverd wordt in het kader van het project. De ingebrachte projectkosten voldoen aan de criteria zoals vermeld onder hoofdstuk 3.

2.6 Projectfinanciering

Maximaal 80% van de subsidiabele projectkosten wordt gefinancierd, met een maximaal subsidiebedrag van € 100.000. Het globale projectbudget mag het bedrag van € 125.000 overschrijden, maar geeft geen recht op bijkomende subsidies. In het geval het ingediende project een deel van een globaal project is, moet er voor het ingediende project een aparte budgetraming opgemaakt te worden. De budgetraming van het globale project wordt in hoofdlijnen opgegeven.

Vanuit Vlaanderen Circulair/OVAM wordt maximaal 80% van het subsidiabel projectbudget gefinancierd. De initiatiefnemer en/of het samenwerkingsverband draagt de resterende projectkosten en geeft aan hoe deze gefinancierd zullen worden.

De subsidiabele kosten zijn enkel deze die gerelateerd zijn aan het project en niet behoren tot de reguliere activiteiten van de deelnemende partners.

De de-minimisregel vereiste is op alle ondernemingen in het consortium van toepassing. Alle ondernemingen van het indienend partnerschap moeten in het indienformulier hun statuut ten aanzien van ontvangen staatssteun duidelijk opgeven.

[Veelgestelde vragen: De-minimis | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

2.7 Publieke communicatie

De communicatie over leerlessen en resultaten is een belangrijke en doorlopende opdracht in het project, om de kennis en ervaringen te verspreiden en te delen via diverse kanalen.

Bij de uitvoering van elke activiteit in het kader van een goedgekeurd project wordt het volgende vermeld: “Met steun van Vlaanderen Circulair”. Op alle publicaties, mededelingen en presentaties, wordt het logo van Vlaanderen Circulair duidelijk zichtbaar aangebracht. De projectindieners bezorgt van alle publicaties die hij zelf en zijn samenwerkingspartners omtrent het gesubsidieerde project verspreidt een digitale versie aan Vlaanderen Circulair.

Vlaanderen Circulair zal van de goedgekeurde projecten een publieke basisfiche opnemen op haar website. Indien Vlaanderen Circulair deze en andere informatie publiek wil communiceren, zal dit steeds in onderling overleg gebeuren, met respect voor de communicatiestrategie en -timing van de projecteigenaars (zie ook punt 5.5.2).

3 Kosten- en financieringsmodel

De projectpartners **tonen minimaal 20% inbreng** aan uit andere financieringsbronnen. In de aanvraag wordt aangegeven op welke wijze het niet-subsidiabele deel van het project wordt gefinancierd. De financiering hiervan kan op verschillende manieren ingevuld worden, bijv. eigen inbreng, projecteigen opbrengsten, sponsoring in geld of sponsoring in natura.

In de kostenstructuur binnen het project wordt aangetoond dat de kosten gemaakt worden om de circulaire innovatie te financieren.

Volgende kosten komen in aanmerking om opgenomen te worden in het project.

3.1 Personeelskosten

Personeelskosten van medewerkers worden berekend op basis van het aantal mensdagen en een loonkost per dag. Voor alle medewerkers van alle projectpartners moet een tijdsregistratie gebeuren van het aantal gewerkte mensdagen per werkpakket, zoals vermeld in het plan van aanpak van de projectaanvraag.

De aangegeven kosten voor personeel zijn in lijn met de normale verloning in de betrokken sector en voor de voorgestelde profielen.

3.2 Onderaanneming

Kosten van onderaanneming kunnen aanvaard worden als directe werkingskosten onder die voorwaarde dat het een bepaalde en afgelijnde opdracht betreft. Deze kosten dienen als dusdanig opgegeven te worden in de budgettabel bij indiening. Indien niet opgegeven in de ingediende budgettabel, mogen deeltaken nooit geheel of gedeeltelijk in onderaanneming worden gegeven zonder de voorafgaande toestemming van Vlaanderen Circulair/OVAM. In elk geval geldt ook hier het billijkheidsprincipe: de leverancier met de beste prijs/kwaliteitverhouding wordt gekozen. De aangegeven kosten zijn in lijn met de normale verloning in de betrokken sector en voor de voorgestelde profielen. Ga voor onderaannemers die MVO en duurzaamheid ook hoog in het vaandel dragen!

3.3 Werkingskosten

Werkingsmiddelen zijn alleen in te geven in zoverre zij er precies op gericht zijn om het project uit te voeren, expertise hiervoor in te winnen, de leerlessen te capteren en te analyseren en om de kennis te delen in het werkveld. De normale onderzoeks-, design- en andere kosten die in een normaal (niet circulair) project ook zouden gemaakt worden, kunnen niet worden ingebracht. Deze die gericht zijn op de circulaire oplossingen wel.

De indirecte werkingskosten (overheadkosten) bedragen maximaal 20% van de personeelskosten.

3.4 Investeringskosten

Investeringskosten (in infrastructuur, materialen of werktuigen) in zoverre ze direct relevant zijn voor dit project en geen deel uitmaken van de normale investeringen die de initiatiefnemer moet doen in zijn normale bedrijfsvoering. De uitsluitende relevantie voor dit project dient te worden aangetoond. Enkel de afschrijvingskosten gedurende de gebruiksduur binnen het project worden ingebracht.

Opgelet: Voor BTW-plichtige deelnemers aanvaarden we de kosten exclusief BTW.

4 Selectie en Evaluatie

4.1 Selectiecommissie

De minister beslist over de toekenning van subsidies op basis van het advies van een selectiecommissie. Deze selectiecommissie is samengesteld uit experts in de domeinen circulaire economie en huren en delen.

De beoordeling van de ingediende projecten gebeurt op basis van de hieronder gedefinieerde ontvankelijkheids- en evaluatiecriteria. Er is geen garantie dat alle projecten die gunstig beoordeeld worden, gesubsidieerd kunnen worden. Daarom wordt er een ranking gemaakt van de gunstig beoordeelde projecten. De projecten worden volgens deze ranking gefinancierd tot de middelen die beschikbaar gesteld worden voor deze oproep uitgeput zijn.

4.2 Stap 1: Ontvankelijkheidscriteria

Om voor verdere selectie in aanmerking te komen, dienen de ingediende voorstellen aan volgende ontvankelijkheidscriteria te voldoen:

4.2.1 De grens inzake staatssteun is nog niet overschreden

De **de-minimisregeling inzake staatssteun** is van toepassing op alle ondernemingen in het partnerschap.

Op alle ondernemingen die deel uit maken van het partnerschap zijn de regels betreffende de de-minimissteun, zoals neergelegd in Verordening (EG) 1998/2006 van de Europese Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun (of elke Verordening die deze vervangt), van toepassing. Bij de opmaak van dit oproepdocument houdt deze Verordening concreet in dat in een periode van drie belastingjaren nog geen € 300.000 aan staatssteun is verleend of toegekend. Alle ondernemingen van het indienend partnerschap moeten in het indienformulier hun statuut ten aanzien van ontvangen staatssteun duidelijk opgeven. Door de Coronacrisis heeft de Commissie een bijzondere mededeling aangenomen inzake staatssteun. Steun gegeven in het kader van Corona telt niet mee voor de de-minimis.

[Veelgestelde vragen: De-minimis | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

4.2.2 Er is bereidheid tot het delen van de resultaten en opgedane kennis

De projectpartners moeten bereid zijn tot het delen van de resultaten en geleerde lessen uit hun project met Vlaanderen Circulair en het werkveld. Zij dienen op te geven hoe de leerlessen worden gecapteerd en naar wie de opgedane kennis en de resultaten zullen worden verspreid.

De disseminatie-actie doet geenszins afbreuk aan de oorspronkelijke eigendomsrechten en algemene confidentialiteitsgaranties over de details van de uitvoering en resultaten van het project. Vlaanderen Circulair zal van de goedgekeurde projecten een publieke basisfiche opnemen op haar website. Indien Vlaanderen Circulair deze en andere informatie publiek wil communiceren, zal dit steeds in onderling overleg gebeuren, met respect voor de communicatiestrategie en -timing van de projecteigenaars.

4.2.3 De formele kenmerken zijn vervuld

Onderstaande formaliteiten dienen vervuld te zijn:

- Het **indienformulier**, beschikbaar via deze link, werd volledig ingevuld ingediend en dit **uiterlijk tegen XX**. De projectindiener beantwoordt de vragen op het indienformulier zodanig dat het een evaluatie op basis van de evaluatiecriteria mogelijk maakt;
- **per partner** is het **ondertekeningdocument** ondertekend door een wettige vertegenwoordiger of volmachtouder;
- de looptijd van het project waarvoor subsidies werden aangevraagd start in 2025 en eindigt vóór 31 december 2027. Het gesubsidieerde project kan deel uitmaken van een ruimer project, dat langer loopt;
- het project houdt rekening met een subsidie van maximum 80% van de subsidiabele projectkosten, met een maximaal subsidiebedrag van € 100.000. Een inbreng vanuit andere

kanalen (bijv. eigen inbreng, projecteigen opbrengsten, sponsoring in geld of sponsoring in natura) van minimaal 20% is voorzien;

Ingeval van eventuele tekorten op de ontvankelijkheidscriteria streeft Vlaanderen Circulair/OVAM ernaar de projectindieners binnen de 3 werkdagen na de uiterste indiendatum op de hoogte te brengen (via mail). Een eenmalige bijsturing van het indiendossier door de projectindieners op eventuele tekorten kan gebeuren binnen 2 werkdagen na deze berichtgeving. Enkel projecten met een positieve ontvankelijkheidsbeoordeling gaan verder naar de tweede stap, namelijk de inhoudelijke beoordeling op basis van onderstaande evaluatiecriteria.

4.3 Stap 2: Evaluatiecriteria

De beoordeling gebeurt aan de hand van een correct en volledig ingevuld indienformulier. Voor de inhoudelijke beoordeling van de ingediende dossiers roept Vlaanderen Circulair/OVAM een selectiecommissie samen. Deze hanteert volgende criteria voor de jurering. We behouden het recht voor om de kandidaten uit te nodigen voor een mondelinge toelichting van het project.

- **Inhoudelijke geschiktheid van het voorgestelde project** als innovatie op het niveau van gedeeld gebruik voor een circulaire economie. In punt 2.5 vindt u de vereiste kenmerken van een subsidiabel project waarop de projecten worden afgetoetst. (50 punten)
- **De adequaatheid van de voorgestelde aanpak** van het project. De projectindieners maakt een projectomschrijving en budgetraming, rolverdeling en tijdsplanning op via de vragen van het indienformulier. Het samenwerkingsverband moet kwaliteitsvol zijn en wordt beoordeeld op relevantie voor het project. **(20 punten)**
- De **verhouding prijs/prestaties** van het project. In elk geval geldt het billijkheidsprincipe: het project vertoont een goede verhouding prijs/prestatie. De budgetraming is realistisch voor de uitvoering van de vooropgestelde werkpakketten en heeft betrekking op de uitvoering van de circulaire innovatie. De ingebrachte projectkosten voldoen aan de criteria zoals vermeld onder hoofdstuk 3. De projectpartners tonen minimaal 20% inbreng aan uit eigen of andere financieringsbronnen. **(30 punten)**

4.4 Stap 3: Beslissing minister

De selectiecommissie maakt haar advies over aan Vlaanderen Circulair die dit voorlegt aan de Inspectie van Financiën en vervolgens aan de bevoegde minister. De minister beslist via een ministeriële beslissing om over te gaan tot de subsidiëring of om de aanvraag te weigeren. Terugkoppeling over deze beslissing ontvangt de projectindieners per aangetekend schrijven en via mail.

5 Uitvoering, verloop en opvolging van de geselecteerde projecten

5.1 Inhoudelijke Opvolging

Elk project wordt opgevolgd door een expert uit de betrokken beleidsdomeinen. Vlaanderen Circulair zorgt voor de algemene opvolging en de coördinatie van deze Gerichte Call.

De projectpartners zijn gehouden aan het uitvoeren van het ingediende project. Eventuele wijzigingen zijn slechts mogelijk na goedkeuring van Vlaanderen Circulair.

5.2 Uitbetaling

Na een ministeriële beslissing tot goedkeuring van de subsidiëring van het project, wordt de projectindienaar daarvan op de hoogte gebracht. De projectindienaar wordt de financieel begunstigde van de steun. De projectindienaar is eraan gehouden de steun aan de juiste projectpartner over te maken, die deel uitmaakt van het partnerschap.

Er zal na goedkeuring van het project een voorschot betaald worden van **40 procent** van het vastgelegde subsidiebedrag.

Na goedkeuring van de tussentijdse inhoudelijke rapportage (zie punt 5.5.1) zal een 2^e voorschot van **40 procent** uitbetaald worden ter ondersteuning van de 2^e helft van de projectduur.

Pas na de afronding en de positieve beoordeling van het eindrapport (zie punt 5.5.2) zal **het saldo van 20 procent** vereffend kunnen worden.

De eindrapportage wordt uiterlijk twee maanden na het einde van de looptijd van het project ingediend bij Vlaanderen Circulair/OVAM.

Indien de werkelijke kosten lager zijn dan de raming van de uitgaven, wordt de subsidie herrekend op basis van de bewezen kosten. Bij een overschrijding van de bewezen kosten ten aanzien van de raming van de uitgaven, wordt geen bijkomende subsidie verleend. Alleen kosten die gemaakt worden binnen de termijn van uitvoering van het goedgekeurde project, komen in aanmerking voor subsidie.

5.3 Wijzigingen

Op gemotiveerd verzoek van de begunstigde kan goedkeuring gegeven worden om het oorspronkelijke projectvoorstel aan te passen.

Deze wijzigingen dienen voor het einde van de looptijd aangevraagd te worden, nadien worden geen wijzigingen meer aanvaard.

Indien het project niet zou leiden tot de gewenste doelstellingen, kan het project stopgezet worden na overleg met Vlaanderen Circulair. De al gedane kosten kunnen gesubsidieerd worden.

5.4 Tussentijdse interacties

Het is sterk aanbevolen om gedurende de looptijd van het project deel te nemen aan netwerkmomenten georganiseerd binnen relevante green deals of door Vlaanderen Circulair, specifiek in het kader van deze Gerichte Call.

De experten-opvolgers toegewezen aan het goedgekeurde project, kunnen ten allen tijde geraadpleegd worden voor advies en/of als klankbord.

5.5 Rapportering

Zowel inhoudelijk als budgettair dient de rapportage te gebeuren via de rapporteringsdocumenten aangeleverd door Vlaanderen Circulair/OVAM. Deze rapportage dient te gebeuren in het Nederlands. De projectindieners is verantwoordelijk voor het tijdig en volledig indienen van de rapporteringen.

5.5.1 Tussentijdse rapportering

Halfweg de looptijd van het project moet de projectindieners een tussentijdse stand van zaken geven over de voortgang van het project aan Vlaanderen Circulair/OVAM en aan de toegewezen expert(en) voor opvolging. De rapportering dient te gebeuren ten laatste op 31 december 2026 volgens het [rapporteringssjabloon](#). Bij goedkeuring door Vlaanderen Circulair wordt een 2^e schijf van 40% van de subsidie uitbetaald. Voor de eindrapportering wordt verder gewerkt op deze tussentijdse rapportering, zie 5.5.2 inhoudelijk verslag.

5.5.2 Eindrapportering

Het eindrapport, bestaande uit een inhoudelijk en financieel verslag, wordt door de projectindieners bezorgd aan Vlaanderen Circulair/OVAM uiterlijk 2 maanden na afloop van het project. Bij goedkeuring door Vlaanderen Circulair wordt het saldo van de subsidie uitbetaald.

Financieel verslag

Het financieel verslag biedt een overzicht van de gemaakte kosten per projectpartner met betrekking tot de realisatie van het project, per kostencategorie. Deze rapportering dient opgedeeld te worden volgens het [financieel sjabloon](#) in Excel 'Formulier verantwoording projectkosten call2025', aangeleverd door Vlaanderen Circulair.

De bewijsstukken van gedane uitgaven (facturen, loonfiches) worden bij de projectpartners ter inzage gehouden voor de overheid en kunnen op eenvoudig verzoek aangeboden worden.

- Voor de personeelskosten worden loonfiches voorgelegd met het aantal gepresteerde mensdagen op het project. Voor alle medewerkers van alle projectpartners moet een tijdsregistratie voorgelegd worden van het aantal gewerkte mensdagen per werkpakket. Deze stukken hebben uiteraard betrekking op de projectactiviteiten van de toegekende subsidie.
- Voor alle andere onkosten worden facturen voorgelegd met datum, omschrijving en hoeveelheden, gerelateerd aan het project.
- Per projectpartner wordt de meest recente jaarrekening voorgelegd.

Let op!

- Toon aan dat er geen sprake is van een dubbele subsidiëring van het project. Uit de staat van inkomsten moet duidelijk blijken van welke instanties een subsidie werd verkregen.

- Voor BTW-plichtige deelnemers aanvaarden we de kosten exclusief BTW.
- Pas nadat alle nodige stukken bij Vlaanderen Circulair/OVAM zijn ingediend, onderzocht en goedgekeurd, wordt het saldo gestort.
- Als de kosten lager zijn dan de toegekende subsidie, wordt het overschot teruggevorderd of afgehouden van het saldo.
- Als geen afrekeningsdossier ingediend wordt (of als dit niet tijdig gebeurt), worden de verkregen voorschotten teruggevorderd.
- Vlaanderen Circulair behoudt te allen tijde het recht de betaling van de vergoedingen bijkomend afhankelijk te maken van inzage en goedkeuring van bijkomende kostenstaving, zoals loonfiches, facturen van leveranciers en de betaalbewijzen hierover.

Inhoudelijk verslag

De inhoudelijke eindrapportering dient te gebeuren volgens het [rapporteringssjabloon](#). De projectindieners werkt hiervoor verder op de tussentijdse rapportering (zie punt 5.5.1).

Het inhoudelijk verslag beschrijft eventuele wijzigingen in het projectverloop, de resultaten, leerlessen en blijvende effecten van het project, de vastgestelde knelpunten en drempels en uitgevoerde communicatie acties. Daarnaast geeft het weer hoe de samenwerking is verlopen.

Vlaanderen Circulair zal op basis van de inhoudelijke eindrapportering (luik communicatie) een publieke basisfiche opmaken waarin het project, de resultaten en eventuele meerwaarde en leerlessen worden beschreven. Deze fiche zal gebruikt worden voor de communicatie naar buiten uit, via websites, social media, presentaties, ...

Het zijn de projectpartners zelf die de inhoud ervan bepalen. Het betreft dus geen bedrijfsgeheimen, en de disseminatie zal geenszins het competitief voordeel van de projectpartners tenietdoen. Integendeel, zij kunnen net een voortrekkersrol opnemen. Ze kunnen als eersten hun kennis en kunde op grotere schaal verder gaan exploiteren. Andere overheden, organisaties, ondernemingen, kennisinstellingen en burgers volgen. De vele acties zorgen voor de shift. Indien Vlaanderen Circulair wenst te communiceren over het project met meer gedetailleerde of andere informatie dan deze informatie die de fiche bevat, dan gebeurt dit in onderling overleg met de projectindieners.

6 Communicatie, publicatie en logo

Elke externe communicatie rond de desbetreffende projecten moet melding maken van de ondersteuning door Vlaanderen Circulair. Dit dient te gebeuren door het logo op elke communicatie te plaatsen, alsook de vermelding “met de steun van Vlaanderen Circulair/OVAM”.

Communicatie-kit Vlaanderen Circulair: [Communicatie-kit voor partners - Vlaanderen Circulair \(vlaanderen-circulair.be\)](#)

7 Overzicht van de documenten

Alle documenten zijn beschikbaar op de website van Vlaanderen Circulair.

De documenten zijn:

- De Informatiebrochure 'Gerichte Call Gedeeld Gebruik 2025'
- Het (online) indienformulier
- Het ondertekeningdocument
- De rapporteringsdocumenten